

Dagsöversikten.

Kring skadeståndskonferensen. — Folkförbundsrådet svarar Förenta staterna.

* Under gårdagens förmiddag ägde intet allmänt sammanträde rum vid *skadeståndskonferensen* i London. Endast cheferna för de allierades delegationer sammanträdde för att ta del av uttalanden från de ekonomiska och juridiska experterna. Därjämte rådfrågades marskalkerna Foch och Wilson och andra militära sakkunniga. På eftermiddagen skulle ett allmänt sammanträde äga rum, om vilket inga uppgifter ännu föreligga.

Ententepressen understryker allmänt Lloyd Georges i förrgår givna förklaring om det tyska motförslägets oantaglighet. Vissa engelska tidningar uttrycka en undran, hurvida de tyska förslagen kunna vara allvarligt menade. Times yttrar, att om tyskarna ej ha något förutligare att komma med, ha de allierade intet annat att göra än att lämna meddelande om de tvångsåtgärder, Tyskland i händelse av vägran skall underkastas. Daily Telegraph förklarar att Tysklands hållning är sådan, att England ej kan tveka att stödja Frankrike med alla medel, vare sig flottaktion eller ekonomiska påtryckningar. I den franska pressen är tonen om möjligt ännu skarpare. Le Matin förklarar det tyska förslaget utgöra en kränkning, som går upp mot alla förut tillfogade. Le Petit Journal och Le Petit Parisien kalla tyskarnas framställning ett hårt mot såväl det franska folket som dess allierade.

I den tyska pressen äro uttalandena om det tyska motförsläget givetvis rakt motsatta. Vissa högerblad, såsom Krenzzeitung och Deutsche Tageszeitung, anse till och med att Tyskland gått allt för långt i eftergifter emot ententen. Man konstaterar allmänt situationens allvar och den hotande innebörden i Lloyd Georges förklaring. I Berliner Tageblatt skriver Wolff att man knappast kan hoppas på samförstånd utan att ententen sannolikt får tillgripa sina påtryckningsmedel. Det skal emellertid då visa sig, fortsätter han, att ententen — icke, som Lloyd George gjort gällande, Tyskland — "fullständigt missuppfattat situationen".

Ett Reuters telegram återger ett meddelande från franskt håll om de eventuella besträffningsåtgärder mot Tyskland, varom ententens statsmän skulle ha kommit överens. Enligt detta skulle en avgift av 50 proc. upptagas på tyska varor, som importeras till de allierade länderna. Dessutom skulle, som ju i Paris var på tal, en tullgräns införas mellan västra Rhenstranden och det övriga Tyskland. Därjämte skulle de tyska kolhamnarna och högra Rhenstranden ockuperas. Såsom sista åtgärd vore ett beslagtagande av det tyska tullväsendet på tänkt. Såsom synes, är det icke ont om sanktionsförslag, men just mängden av dylika visar svårigheten att finna något verkligt effektivt påtryckningsmedel.

En rad meddelanden av intresse föreligga från folkförbundsrådets sammanträde i Paris. Bl. a. har Schweiz avgivit en för-

klaring på sin vägran att bevilja genombåt för Vilna-trupperna och däri särskilt framhållit, att Sovjet-Rysslands fiendliga hållning mot tanken på en internationell trupps utskickande till Vilna skulle kunna leda till ödesdigra konsekvenser, då sovjet till vären planerar en offensiv mot Västeuropa. I sitt svar på denna förklaring har rådet uttalat ganska skarpa förebräelser mot Schweiz' handlingsätt och särskilt uttryckt sitt beklagande över att Schweiz utan att först diskutera saken med rådet vägrade Vilnatrupperna passage.

Av större betydelse än denna notväxling är emellertid meddelandet om att folkförbundsrådet avstått från tanken på folkomröstning i Vilna. Beslutet såges emellertid ännu ej med säkerhet vara definitivt. Schweiz' hållning, som i hög grad försvårat trupsändningarna till Vilna, torde utgöra en i hög grad medverkande orsak till detta folkförbundets beslut. Till beslutet har även bidragit att en uppgjord plan till organisation av omröstning stött på starkt motstånd såväl från Polens som Litauens ombud i Paris. Man tänker därför nu på att i stället skrida till direkta underhandlingar mellan Polen och Litauen under folkförbundets auspicier. Givetvis kunna emellertid även dessa väntas bjuda synnerligen stora svårigheter.

Folkförbundsrådet har slutligen nu avgivit sitt svar på den amerikanska noten i mandatfrågan. Rådet förklarar, att den väsentliga synpunkten i de amerikanska noten är den, att Förenta staternas godkännande är av nöden för giltigheten av alla eventuella beslut rörande mandat, vilka underställs eller komma att underställas rådets prövning. Vidare heter det, att rådet icke vill bestrida de rättigheter, Förenta staterna förvärvat sig genom deltagandet i kriget och fredsunderhandlingarna, men den nu föreliggande situationen måste anses som komplicerad på grund av den omständigheten att Förenta staterna icke ratificerat fredsfördragen eller tagit plats i folkförbundsrådet, detta av skäl, som rådet icke vill diskutera. Rådet hade före mottagandet av den amerikanska noten beslutat uppskjuta behandlingen av mandatet för de förna turkiska besittningarna, och på grund av Förenta staternas uttalade önskan har rådet även uppskjutit prövningen av de mandat, som gälla de förna tyska kolonierna i Centralafrika. Dessa mandat skulle icke upptagas till behandling förrän vid nästa sammanträde, som antagligen hålles

maj. Vad beträffar ön Jap, svarar rådet, att denna ös förvaltning uppdragits åt Japan enligt beslut av de allierade makternas högsta råd och att folkförbundsrådet endast haft att bestämma villkoren för mandatet. Den uppkomna tvistefrågan måste därför lösas genom förhandlingar mellan Förenta staterna och de allierade, ej mellan U. S. A. och folkförbundsrådet. Av hänsyn till Amerikas anmärkningar har rådet emellertid vidarebefordrat den amerikanska noten till Italien, Japan och England. Rådets svar i denna punkt går alltså helt

enkelt ut på att U. S. A. i sin not vänt sig till fel adressat.

I pikant motsats till den blivande amerikanske marinministerns i går återgivna uttalanden står ett meddelande från Washington, enligt vilket senaten enhälligt antagit en resolution, som tillägg till lagen om flottanslagen, vari presidenten anmodas sammankalla en konferens mellan Storbritannien, Japan och Förenta staterna för att överlägga om minskning i flottustrukturerna. Som bekant kom senatens utrikesutskott för någon tid sedan i anledning av motioner om rustningsbegränsning med förslag om en internationell överenskomst i den riktning, som nu i senatens resolution klargöres.

Rykten om uppror i Ryssland spridas från Finland men dementeras energiskt från Petrograd.